

PHÁT HUY VAI TRÒ CỦA ĐOÀN THANH NIÊN CỘNG SẢN HỒ CHÍ MINH ĐỐI VỚI HỘI LIÊN HIỆP THANH NIÊN VIỆT NAM HIỆN NAY

NÔNG QUỐC TUẤN *

RA đời và trưởng thành trong lịch sử đấu tranh cách mạng vẻ vang của dân tộc, Hội Liên hiệp Thanh niên Việt Nam không ngừng phát triển, trở thành tổ chức xã hội rộng rãi của thanh niên nước ta. Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh được Đảng giao cho trọng trách là nòng cốt chính trị trong tổ chức và hoạt động của Hội Liên hiệp Thanh niên Việt Nam.

Cách mạng Tháng Tám thành công, để tập hợp mọi thanh niên phục vụ cho sự nghiệp kháng chiến, kiến quốc, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã chỉ thị phải hình thành Mặt trận đoàn kết thanh niên. Chấp hành sự chỉ đạo của Người, với nòng cốt là Đoàn Thanh niên Cứu quốc, Tổng đoàn Thanh niên Việt Nam (sau đổi tên là Liên đoàn Thanh niên Việt Nam và Hội Liên hiệp Thanh niên Việt Nam) ra đời và lập tức thu hút đông đảo các tầng lớp thanh niên tham gia. Là tổ chức xã hội rộng rãi, với tính chất liên hiệp rộng lớn nên Hội Liên hiệp Thanh niên Việt Nam đã tập hợp trong đội ngũ của mình các tổ chức thanh niên, trong đó có Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh. Dưới sự lãnh đạo của Đảng, Đoàn thật sự đã khẳng định vai trò nòng cốt đối với Hội Liên hiệp Thanh niên Việt Nam, phấn đấu cho mục tiêu dân giàu, nước mạnh và được các tầng lớp

thanh niên Việt Nam đồng tình, hưởng ứng. Là đội hậu bị tin cậy của Đảng, tổ chức đoàn đã được thành lập một cách hệ thống, chặt chẽ từ trung ương đến địa phương, ở tất cả các lĩnh vực của đời sống xã hội nước ta. Đây là những hạt nhân bảo đảm vai trò nòng cốt chính trị của tổ chức đoàn đối với Hội Liên hiệp Thanh niên Việt Nam và trở thành sức mạnh tổng hợp trong công tác đoàn kết, tập hợp thanh niên. Đoàn định hướng cho tổ chức, hoạt động của Hội, hướng mặt trận đoàn kết thanh niên phục vụ sự nghiệp cách mạng. Đoàn phát động các phong trào lớn và thông qua tổ chức hội để tập hợp đông đảo các tầng lớp thanh niên tham gia; Đoàn cử cán bộ chủ chốt, có uy tín để các cấp của Hội hiệp thương chọn, cử giữ vị trí lãnh đạo trong tổ chức hội. Tổ chức đoàn cũng tạo điều kiện về cơ sở vật chất và phương tiện để Hội hoạt động.

Xác định mặt trận đoàn kết, tập hợp thanh niên là bộ phận quan trọng trong khối đại đoàn kết toàn dân tộc, do đó định hướng công tác và nội dung hoạt động của Hội là những chương trình quan trọng góp phần thực hiện đường lối đại đoàn kết toàn dân tộc của Đảng. Năm năm

* Bí thư Trung ương Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh, Chủ tịch Hội Liên hiệp Thanh niên Việt Nam

qua, với vai trò nòng cốt chính trị của Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh, nhiệm vụ đoàn kết, tập hợp thanh niên của Hội đã đạt được nhiều thành tựu quan trọng, có bước phát triển vượt bậc. Đến nay, tổ chức của Hội đã được thành lập ở hầu hết các quận, huyện, và xã, phường, với 5,4 triệu hội viên. Thông qua các loại hình phù hợp, Hội đã tập hợp đông đảo lực lượng doanh nhân và trí thức trẻ, thu hút rộng rãi các tầng lớp thanh niên các tôn giáo, thanh niên các dân tộc, thanh niên Việt Nam ở nước ngoài và cả những thanh niên có hoàn cảnh khó khăn, thanh niên làm lỡ để cùng phấn đấu cho sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước. Hoạt động của Hội là môi trường thuận lợi, sinh động để các đối tượng thanh niên rèn luyện, cống hiến và trưởng thành. Qua hoạt động, Hội đã tạo nguồn bổ sung dồi dào cho đội ngũ của Đoàn. Hai phong trào lớn "Thanh niên lập nghiệp", "Tuổi trẻ giữ nước" (nhiệm kỳ khóa VII của Đoàn) và phong trào "Thi đua tình nguyện xây dựng và bảo vệ Tổ quốc" (nhiệm kỳ khóa VIII) đã được Hội Liên hiệp Thanh niên Việt Nam triển khai rộng rãi đến các tầng lớp thanh niên thông qua 5 cuộc vận động lớn để phát huy vai trò thanh niên trong sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước và chăm lo quyền lợi chính đáng của thanh niên. Hội đã cổ vũ, hỗ trợ cho thanh niên vươn lên trong học tập, tiêu biểu là cấp học bổng cho 290 nghìn lượt hội viên, thanh niên, với số tiền trên 60 tỉ đồng. Trong cuộc vận động "Thanh niên lập nghiệp", các hội viên đã giúp nhau với số tiền trên 200 tỉ đồng; hằng năm có khoảng 500 nghìn lượt hội viên, thanh niên được chuyển giao tiến bộ khoa học - kỹ thuật phục vụ sản xuất, kinh doanh. Chỉ tính riêng 3.000 hội viên là doanh nghiệp trẻ đã đạt doanh thu 5 tỉ USD/năm và tạo việc làm cho 600 nghìn lao động. Cuộc vận động "Vì cuộc sống cộng đồng", nổi bật là phong trào thanh niên tình nguyện, đã để lại dấu ấn sâu đậm, được xã hội quan tâm, đồng tình và ủng hộ. Hình ảnh người thanh niên tình nguyện đã trở

nên rất đổi thân thiết với cộng đồng. Qua năm mùa hè tình nguyện, 20 triệu lượt thanh niên với nhiệt huyết của tuổi trẻ và tinh thần "lên rừng, xuống biển" đã tích cực tham gia phong trào tình nguyện. Phong trào hiến máu tình nguyện, có gần 300.000 thanh niên tham gia. Tuổi trẻ luôn nêu cao tinh thần cảnh giác cách mạng và sẵn sàng tình nguyện lên đường làm nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc. Các phong trào "Đền ơn đáp nghĩa", "Uống nước nhớ nguồn" đã được đông đảo các tầng lớp thanh niên hưởng ứng. Với những kết quả đó, Hội Liên hiệp Thanh niên Việt Nam thời gian qua đã thực sự giúp cho Đảng giáo dục, tổ chức thanh niên phục vụ sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc.

Tiến trình đẩy mạnh sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước và phát triển nền kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa đã và đang mở ra nhiều cơ hội phấn đấu cho thanh niên; nhưng đồng thời đòi hỏi Đoàn và Hội phải không ngừng vươn lên nhằm đáp ứng nhu cầu, nguyện vọng hết sức phong phú của tuổi trẻ, qua đó làm tốt hơn nữa nhiệm vụ tăng cường đoàn kết, tập hợp thanh niên vì mục tiêu chung. Văn kiện Đại hội lần thứ IX của Đảng nêu rõ: Đại đoàn kết toàn dân tộc là nhiệm vụ chiến lược, là động lực to lớn để xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa. Nhiệm vụ của Đoàn ngày nay phải tiếp tục mở rộng mặt trận đoàn kết, tập hợp thanh niên để nhân rộng sức mạnh tập thể của thanh niên phục vụ sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước. Để mở rộng đoàn kết, tập hợp thanh niên, tổ chức đoàn phải tiếp tục phát huy vai trò nòng cốt chính trị để xây dựng tổ chức Hội Liên hiệp Thanh niên Việt Nam thực sự là tổ chức rộng rãi của các tầng lớp thanh niên nước ta; là nơi bồi dưỡng, phát huy, lôi cuốn đông đảo thanh niên tham gia hoạt động của Hội với phương châm: ở đâu có thanh niên ở đó có tổ chức Hội, hoặc các hình thức hoạt động của Hội.

Đề Hội Liên hiệp Thanh niên Việt Nam thật sự là tổ chức rộng rãi của thanh niên nước ta, phấn đấu vì sự nghiệp dân giàu, nước mạnh, xã hội công bằng, dân chủ, văn minh; là mặt trận đoàn kết, tập hợp rộng rãi tất cả thanh niên Việt Nam; là môi trường giáo dục, bồi dưỡng lòng yêu nước, ý chí bảo vệ độc lập dân tộc, thống nhất đất nước, tinh thần tự lực, tự cường; khơi dậy và phát huy mạnh mẽ tính tích cực, khả năng sáng tạo của thanh niên, chăm lo quyền lợi chính đáng của thanh niên; phát huy vai trò và tiềm năng to lớn của thanh niên trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc..., Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh không ngừng thể hiện ngày càng rõ và hiệu quả vai trò nòng cốt chính trị trong tổ chức và hoạt động của Hội, thông qua việc thực hiện tốt một số nhiệm vụ cơ bản sau:

Một là, phát huy vai trò của Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh trong xây dựng tổ chức của Hội. Đây là khâu then chốt. Trước hết, Đoàn lựa chọn đúng những cán bộ vững vàng về bản lĩnh chính trị, nhiệt tình trong công việc, được thanh niên tín nhiệm để Hội hiệp thương giữ vị trí lãnh đạo tổ chức của Hội. Cán bộ được phân công làm công tác Hội phải chịu trách nhiệm trước Ban Thường vụ Đoàn cùng cấp về lãnh đạo và định hướng chính trị cho Hội hoạt động, đồng thời nêu cao tinh thần trách nhiệm và coi việc xây dựng tổ chức của Hội là trách nhiệm của tổ chức đoàn trong công tác đoàn kết, tập hợp thanh niên. Tổ chức đoàn tạo điều kiện trong xây dựng và hoạt động của Hội, trong đó xây dựng Hội thật sự là tổ chức xã hội rộng rãi của thanh niên; chủ động tìm tòi, đổi mới hình thức tập hợp thanh niên một cách đa dạng, linh hoạt và phù hợp theo nghề nghiệp, theo đối tượng và theo nhu cầu của thanh niên. Tại địa bàn xã, phường, thị trấn, phải có các loại hình chi hội, đội, nhóm, câu lạc bộ để tập hợp sát từng đối tượng thanh niên. Cùng với việc tăng cường xây dựng các loại hình tập hợp thanh niên ở cơ sở, đối với

cấp huyện, tỉnh đẩy mạnh việc xây dựng các loại hình tổ chức hội trực thuộc, trong đó tập trung xây dựng và thành lập Hội Doanh nghiệp trẻ của các tỉnh, thành phố; tập trung xây dựng các loại hình tổ chức hội của trí thức trẻ theo nghề nghiệp trên quy mô toàn quốc. Để tổ chức và hoạt động của Hội tại cơ sở có định hướng tốt về mặt chính trị, Đoàn tạo điều kiện thuận lợi nhằm phát huy tính chủ động, tự nguyện, tự quản của Hội ở các cấp, tránh tình trạng "cầm tay chỉ việc", khắc phục sự chông chéo giữa Đoàn và Hội. Tổ chức đoàn đóng vai trò chủ trì trong công tác giáo dục cho thanh niên nhằm củng cố niềm tin, bồi đắp lý tưởng, tạo sự thống nhất về lý tưởng xã hội chủ nghĩa trong các tầng lớp thanh niên. Đoàn không ngừng đổi mới hình thức giáo dục, làm cho tinh thần yêu nước, yêu chủ nghĩa xã hội thấm sâu trong mỗi thanh niên Việt Nam; ý thức phấn đấu cho sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc trở thành hành động tự giác của thanh niên.

Hai là, Đoàn làm nòng cốt trong việc phát huy sức mạnh của các tầng lớp thanh niên trong sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước. Trong đó, tiếp tục khuyến khích thanh niên đi đầu xây dựng xã hội học tập, nhận rõ học tập là con đường chiến thắng nghèo nàn lạc hậu, vượt qua khó khăn thách thức, nâng cao sức cạnh tranh của nền kinh tế nước nhà trong điều kiện phát triển nhanh của khoa học - công nghệ, kinh tế tri thức và hội nhập kinh tế quốc tế. Phát động trong hội viên, thanh niên phong trào học thêm ngoại ngữ, tin học, học thêm chuyên môn nghiệp vụ.

Bên cạnh đó, Đoàn vận động thanh niên thi đua làm kinh tế giỏi và đi đầu trong phong trào xóa đói giảm nghèo; chủ động học nghề, nâng cao tay nghề và đoàn kết, thi đua trong sản xuất kinh doanh; chủ động, sáng tạo, có tầm nhìn, nhiều ý tưởng mới, dám nghĩ, dám làm; làm việc theo pháp luật và có hiệu quả cao, nhằm làm giàu cho bản thân và đất nước. Phát động thanh niên đi đầu tiếp nhận tiến bộ khoa

học - kỹ thuật, phát huy sáng kiến trong thanh niên. Phân đấu mỗi hội viên ở vị trí công tác của mình đều có sáng kiến cải tiến kỹ thuật, nâng cao chất lượng, hiệu quả công tác. Triển khai có hiệu quả phong trào giúp cho hội viên thoát nghèo. Đẩy mạnh phong trào "Tiết kiệm tích lũy" trong thanh niên.

Tổ chức, huy động hội viên, thanh niên thường xuyên tham gia các hoạt động tình nguyện tại chỗ; phát triển mạnh các đội thanh niên tình nguyện tập trung đảm nhận việc mới, việc khó; chủ động tham gia chuyển giao tiến bộ khoa học - kỹ thuật vào sản xuất, kinh doanh, xóa đói, giảm nghèo, nâng cao dân trí; tích cực bảo vệ môi trường, phòng chống thiên tai; giúp đỡ gia đình khó khăn. Tạo điều kiện cho thanh niên tham gia các dự án phát triển kinh tế biển đảo; tham gia xây dựng Đường Hồ Chí Minh, các dự án phát triển giao thông miền núi. Chủ động huy động lực lượng thanh niên tình nguyện tham gia chương trình kiên cố hóa trường học, lớp học cho các địa bàn khó khăn. Tổ chức tốt lực lượng để tham gia phổ cập tin học, nối mạng tri thức cho thanh niên nông thôn.

Một nhiệm vụ không kém phần quan trọng là, tiếp tục giáo dục cho hội viên, thanh niên nhận rõ và chống lại một cách chủ động và hiệu quả âm mưu "diễn biến hòa bình" của các thế lực thù địch. Xác định rõ trách nhiệm của tuổi trẻ là phải đi đầu thực hiện Luật Nghĩa vụ quân sự; tham gia xây dựng nền quốc phòng toàn dân, chủ động phối hợp với các lực lượng vũ trang xây dựng hệ thống chính trị vững mạnh ở địa bàn xung yếu. Phát huy vai trò chủ động của thanh niên trong việc tuyên truyền phòng chống các tệ nạn xã hội; tuyên truyền phòng chống HIV/AIDS, ma túy và đấu tranh chống tham nhũng, lãng phí, buôn lậu, góp phần xây dựng xã hội trong sạch, lành mạnh.

Ba là, phát huy vai trò nòng cốt của Đoàn trong việc chăm lo quyền lợi chính đáng cho thanh niên. Trong đó, trước hết tổ chức đoàn

quan tâm vấn đề học tập cho thanh niên; giúp cho Hội những điều kiện tốt nhằm hỗ trợ thanh niên trong học tập; tổ chức các cuộc thi, giải thưởng để phát hiện bồi dưỡng tài năng. Đẩy mạnh việc xây dựng và nâng cao chất lượng các loại hình quỹ học bổng để nhiều tài năng, nhiều thanh niên có hoàn cảnh khó khăn có điều kiện vươn lên học tập tốt. Tiếp tục tổ chức các đội tình nguyện đến vùng sâu, vùng xa, vùng căn cứ kháng chiến trước đây để tham gia chống tái mù chữ cho thanh niên.

Hỗ trợ cho thanh niên về vốn, kinh nghiệm sản xuất kinh doanh; tổ chức các hoạt động chuyển giao tiến bộ khoa học - công nghệ mới; nâng cao năng lực lập các dự án khả thi để phát triển kinh tế. Tiếp tục mở ra các loại hình câu lạc bộ chuyển giao tiến bộ khoa học - kỹ thuật.

Giúp đỡ và tạo điều kiện cho mọi hội viên, thanh niên biết lựa chọn và tạo cho mình những hình thức vui chơi, giải trí lành mạnh và phù hợp; thường xuyên rèn luyện sức khỏe. Phối hợp với các ngành xây dựng và phổ biến các hình thức sinh hoạt văn hóa lành mạnh. Hình thành các câu lạc bộ văn hóa - văn nghệ, thể dục - thể thao cho thanh niên; tổ chức các sân chơi lành mạnh, các diễn đàn, các cuộc thi bổ ích nhằm làm cho thanh niên được giải trí, qua đó định hướng thẩm mỹ cho thanh niên.

Bốn là, Đoàn Thanh niên các cấp làm tốt công tác tham mưu cho các cấp ủy trong lãnh đạo tổ chức của Hội. Tham mưu để Đảng kịp thời có chủ trương phù hợp phát huy vai trò của thanh niên và chăm lo đời sống toàn diện của thanh niên, nhất là dành sự quan tâm sâu sắc, toàn diện đối với công tác đoàn kết, tập hợp thanh niên và xây dựng tổ chức của Hội. Hằng năm, Ban Thường vụ Đoàn cùng cấp hiệp thương thống nhất chương trình hoạt động và có kế hoạch làm việc với cấp ủy, chính quyền trong việc bảo đảm các nguồn lực cho Hội hoạt động nhằm tạo điều kiện, môi trường tốt để đông đảo thanh niên được cống hiến, rèn luyện và trưởng thành. □